

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.4.10.
COM(2019) 195 final

ANNEX 5

MELLÉKLET

a következőhöz:

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ
EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK, A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK ÉS AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANKNAK**

**Az Egyesült Királyságnak az Unióból megállapodás nélkül való kilépésével járó hatás
kezelése: az Unió összehangolt megközelítése**

Halászati tevékenység:

**Összehangolt megközelítés arra az esetre, ha az Egyesült Királyság megállapodás nélkül
lép ki az Unióból**

1. BEVEZETÉS

2017. március 29-én az Egyesült Királyság bejelentette az Unióból való kilépésre irányuló szándékát. A Bizottság továbbra is úgy véli, hogy az lenne a legcélravezetőbb, ha az Egyesült Királyság az Egyesült Királyság kormánya által elfogadott és az Európai Tanács (50. cikk) által 2018. november 25-én jóváhagyott megállapodás alapján, rendezett körülmények között lépne ki az Unióból. A Bizottság továbbra is e célra összpontosítja erőfeszítéseit. Mindazonáltal most, az Európai Tanács által 2019. április 12-ig meghosszabbított határidő¹ előtt két nappal fokozott a valószínűsége annak, hogy az Egyesült Királyság rendezetlen módon lép ki az Unióból.

2. RENDKÍVÜLI ELŐKÉSZÜLETEK A HALÁSZATI ÁGAZATBAN

Megállapodás nélküli kilépést követően az Egyesült Királyság vizeire a nemzetközi közjognak megfelelően az Egyesült Királyság jogszabályai lesznek alkalmazandók.

Az Európai Unió kész arra, hogy az uniós vizekhez továbbra is hozzáférést biztosítson az Egyesült Királyság hajói számára 2019 végéig, feltéve, hogy az Egyesült Királyság továbbra is hozzáférést biztosít saját vizeihez az uniós hajók számára. Rendkívüli intézkedésként az Európai Unió elfogadta az annak engedélyezéséhez szükséges jogalapot, hogy az EU és az Egyesült Királyság hajói folytathassák a halászatot egymás vizein 2019. december 31-ig, a halászati lehetőségekről szóló 2019. évi rendeletekben² megállapított feltételek betartásával, melyekről akkor született megállapodás, amikor az Egyesült Királyság még tagállam volt.

Amennyiben az Egyesült Királyság továbbra is biztosítja a hozzáférést az uniós hajók számára, a Bizottság szorosan együttműködik a tagállamokkal annak érdekében, hogy az uniós hajók tevékenységének az Egyesült Királyság vizein való halászati tevékenység engedélyezésének szükségessége miatt bekövetkező bármilyen esetleges zavara a lehető legkisebb mértékű legyen. E rendkívüli intézkedés végrehajtása érdekében a Bizottság és a tagállamok megtették az ahhoz szükséges lépéseket, hogy át tudják adni azon hajók listáját, amelyek az Egyesült Királyság vizein való halászat iránti engedélyt kérnek majd, amint az Egyesült Királyság harmadik országgá válik.

Az általános célkitűzés továbbra is az, hogy a lehető legnagyobb mértékben fenntartsuk a halászati tevékenységet. Ugyanakkor az Unió intézkedéseket tett arra az esetre való felkészülés érdekében, ha az Egyesült Királyság úgy határoz, hogy nem ad hozzáférést az uniós hajóknak az Egyesült Királyság vizeihez. Az Unió a meglévő jogi eszköz kiigazításával lehetővé tette, hogy a tagállamok pénzügyi hozzájárulást ítéljenek meg azon halászok számára, akik tevékenysége jelentős mértékben az Egyesült Királyság vizeitől függ, és akik az Egyesült Királyság vizeihez való hozzáférés hiányában kénytelenek ideiglenesen szüneteltetni

¹ Az Európai Tanács az Egyesült Királysággal egyetértésben hozott (EU) 2019/476 határozata (2019. március 22.) az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdése szerinti határidő meghosszabbításáról (HL L 80., 2019.3.22., 1. o.).

² A Tanács (EU) 2019/124 rendelete (2019. január 30.) egyes halállományok és halállománycsoportok tekintetében az uniós vizeken, valamint az uniós halászhajók tekintetében egyes nem uniós vizeken alkalmazandó halászati lehetőségekről a 2019. évre történő meghatározásáról (HL L 29., 2019.1.31., 1. o.); továbbá a Tanács (EU) 2018/2025 rendelete (2018. december 17.) az uniós halászhajók egyes mélytengeri halállományokra vonatkozó halászati lehetőségeinek a 2019. és 2020. évre történő meghatározásáról (HL L 325., 2018.12.20., 7. o.).

e tevékenységüket³. A tevékenység ideiglenes szüneteltetése miatti említett hozzájárulás kiegészíti az Európai Tengerügyi és Halászati Alap keretében rendelkezésre álló egyéb olyan intézkedéseket, melyek felhasználhatók az Egyesült Királyságnak az Unióból való kilépése miatt bekövetkező kedvezőtlen gazdasági hatások csökkentésére.

3. A HALÁSZATI TEVÉKENYSÉGGEL KAPCSOLATOS TOVÁBBI NYITOTT KÉRDÉSEK

Az Egyesült Királyság megállapodás nélküli kilépésének káros hatásai lehetnek a halászati ágazatra, amennyiben az uniós hajók a jövőben nem kapnak hozzáférést az Egyesült Királyság vizeihez. A rendezetlen brexit következményeit a gyors és összehangolt reagálás lehetővé tétele érdekében a Bizottságnak, a tagállamoknak és az Európai Halászati Ellenőrző Hivatalnak (EFCA) is folyamatosan részletesen és rendszerezetten elemeznie kell.

Az Egyesült Királyság vizeihez való hozzáférés elvesztése növelheti az uniós vizek állományaira gyakorolt nyomást, és komoly társadalmi-gazdasági következményekkel járhat azokra az uniós halászokra nézve, akik jelentős mértékben függenek az Egyesült Királyság vizeihez való hozzáféréstől, valamint azokra is, akiknek hagyományos uniós halászterületeit az eddigieket meghaladó halászati erő kifejtés érheti. Az egyenlő hozzáférés elvét elismerve alapvetően fontos, hogy összehangolják az EU27-tagállamoknak és flottáiknak a tevékenységeit.

Komoly problémák keletkezhetnek, ha az EU27-tagállamok hajói által jelenleg az Egyesült Királyság vizein folytatott halászati tevékenységet teljes mértékben vagy részlegesen áthelyezik az EU-n belüli vizekre: i. Fennáll a veszélye annak, hogy az uniós vizeken intenzívebbé váló halászati nyomás eredményeképpen visszafordíthatatlan módon sérülnének a tengeri erőforrások a halállományok kimerülése és az ökoszisztéma károsodása miatt; és ii. fennáll a veszélye annak, hogy viták alakulnak ki az uniós vizek halászterületein a különböző flották és hajók között a „túlzsúfoltság” miatt.

Ha a tagállamok nem koordinálják megközelítésüket, felborulhat a közös halászati politika és az uniós halászok versenyfeltételei közötti egyenlőség.

4. KOORDINÁLT FELLÉPÉS

Nemzeti és európai szinten egyaránt kezelni kell a megállapodás nélküli kilépés következményeit. A Szerződések szerinti vonatkozó hatásköreinek megfelelően a Bizottság kész arra, hogy felvállalja a koordináció szerepét.

A Bizottság az alább javasolt elvekkel és tevékenységekkel támogatást kíván nyújtani az EU27-tagállamok által alkalmazott, a halászokat támogató hatáscsökkentő intézkedések szervezett és koordinált irányításához arra az esetre, ha a kilépés után megszűnne az uniós hajók hozzáférése az Egyesült Királyság vizeihez.

A koordináció fő célkitűzései a következők:

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/497 rendelete (2019. március 25.) az 508/2014/EU rendeletnek az Egyesült Királyság Unióból való kilépését követően az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal kapcsolatos bizonyos szabályok tekintetében történő módosításáról (HL L 85., 2019.3.27., 22. o.).

- a zavarok minimális szinten tartása és az uniós flották halászati tevékenységének fenntartása a lehetséges szinten, figyelembe véve a halászati tevékenység említett áthelyezésének kumulatív hatásait; valamint
- a hatáscsökkentő intézkedések arányos, méltányos és koordinált alkalmazásának biztosítása azokban az esetekben, amikor az áthelyezés nem lehetséges vagy nem kívánatos.

A legfontosabb irányadó elvek:

A Bizottság készen áll arra, hogy a következő irányadó elvek alapján együttműködjön az érintett tagállamokkal:

- a halászati tevékenység áthelyezésének értékelésekor figyelembe kell venni a kumulatív hatásokat;
- a hatáscsökkentő intézkedéseknek az Egyesült Királyság vizeihez való hozzáférés elvesztése miatt sújtott flottákat és állományokat kell megcélózniuk; valamint
- a koordinált megközelítés semmilyen esetben sem befolyásolja majd az Egyesült Királysághoz fűződő kapcsolatok jövőjére vonatkozó tárgyalási álláspontot. .

4.1. Ajánlott intézkedések

4.1.1. Az áthelyezés megállapítása és igazgatása

Az ellenőrzési rendeletben⁴ és az EFCA-ról szóló tanácsi rendeletben⁵ felvázolt intézkedéseken túlmenően a Bizottság az érintett tagállamokkal együttműködve egy olyan önkéntes keret kialakítására törekszik majd, amely lehetővé fogja tenni az uniós vizeken folytatott halászati tevékenység változásainak intenzívebb nyomon követését.

A Bizottság és az érintett tagállamok részletes elemzést készítettek a jelenlegi halászati gyakorlatról a tagállamok által szolgáltatott adatok alapján, és a Bizottság kész arra, hogy ennek alapján együttműködjön az érintett tagállamokkal a lehetséges áthelyezések megvalósíthatóságát, fenntarthatóságát és mértékét értékelő releváns kritériumoknak a meglévő kereteken belül történő meghatározásában.

E kritériumok közé tartozhat az EU27-tagállamok vizeiből az Egyesült Királyság által kifogott halállomány potenciális felhasználása, a halállomány reprodukciós kapacitása az EU27-tagállamok vizeit érő halászati nyomás növekedéséhez képest, lehetséges alternatívák a halászati nyomás elosztására, kvóta megállapítása, valamint az érintett hajókra gyakorolt gazdasági hatás.

⁴ A Tanács 1224/2009/EK rendelete (2009. november 20.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító uniós ellenőrző rendszer létrehozásáról (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.).

⁵ A Tanács 768/2005/EK rendelete (2005. április 26.) a Közösségi Halászati Ellenőrző Hivatal létrehozásáról (HL L 128., 2005.5.21., 1. o.).

4.1.2. A hatáscsökkentő intézkedések összehangolt alkalmazása, ideértve a tevékenység ideiglenes szüneteltetéséért járó kompenzációt is

Azokban az esetekben, amikor a halászati tevékenység áthelyezése nem lehetséges vagy nem kívánatos a fent említett elemzés szerint, indokolt a megfelelő hatáscsökkentő eszköz(ök) megválasztása. A hatáscsökkentés számos formát ölthet. A vonatkozó intézményi kompetenciáknak megfelelően a Bizottság készen áll arra, hogy összehangolja az érintett tagállamokkal a releváns eszközök meghatározását, valamint (adott esetben) az ilyen eszközök alkalmazásának feltételeit.

A lehetséges hatáscsökkentő eszközök közé tartoznak a közös halászati politika intézkedései (többek között intézkedések az 1380/2013/EU rendelet 9. és 10. cikke alapján a többéves tervek tekintetében, 12. cikke alapján a tengerek biológiai erőforrásait súlyosan fenyegető veszély esetén életbe lépő bizottsági intézkedések tekintetében, 13. cikke alapján a tagállamok szükséghelyzeti intézkedései tekintetében, 16. cikke alapján a halászati lehetőségek meghatározása és a halászati lehetőségek cseréje tekintetében), valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról szóló 508/2014 rendelet szerinti intézkedések.

Szükségesnek tekintett esetekben az eszközök együttesen is alkalmazhatók.

A Bizottság együttműködik majd az érintett tagállamokkal a halászati tevékenységek igazgatására irányuló közös megközelítés kidolgozásában, ideértve a halászati tevékenységek ideiglenes szüneteltetéséért járó kompenzáció esetleges alkalmazását is, mint a halászoknak a kiesett tevékenységért nyújtott támogatás eszközét.

Az (EU) 2019/497 rendelet lehetővé teszi kompenzáció nyújtását azon veszteségekért, amelyek a tevékenységnek az Egyesült Királyság vizeihez való hozzáférés elvesztése miatti ideiglenes szüneteltetése okán keletkeztek. Az ETHA-rendelet által megengedett lehetőségeket kihasználva a Bizottság arra bátorítja a tagállamokat, hogy nyújtsanak be részletes terveket az ideiglenes szüneteltetés (esetleges) alkalmazásáról a 2019. december 31-ig terjedő időszak vonatkozásában. Ez alapján a Bizottság együttműködik a tagállamokkal az említett eszköz alkalmazása tekintetében a flották, valamint az azonosított releváns halászatok közötti méltányosság és arányosság biztosítása érdekében.

5. MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS MINDEN ÉRINTETT SZEREPLŐVEL

A fenti koordináció elősegítése érdekében a Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy adjanak meg egy a Bizottsággal és a többi tagállammal való közvetlen kommunikációt szolgáló kapcsolattartási pontot. Ezenkívül létre kell hozni a kapcsolattartók operatív hálózatát is az olyan konkrét operatív kérdések kezelésére, amelyek a rendezetlen kilépés eredményeképpen merülhetnek fel.

A sikeres koordinációs erőfeszítések megkívánják, hogy azokban minden érintett részt vegyen, és megfelelő szerepet játsszon a szükséges fellépésekben. Alapvetően fontos a halászati képviselői szervezetek közötti szoros koordináció, ami kulcsfontosságú hozzájárulást jelenthet a halászok közötti potenciális konfliktusok megelőzéséhez. A Bizottság együtt dolgozik a tagállamokkal a halászati képviselői szervezetekkel való folyamatos konzultáció érdekében, és folytatja az ilyen szervezetek közötti konzultációk előmozdítását.

6. TOVÁBB INFORMÁCIÓK

A közigazgatási szervek és az érdekelt felek számára a Bizottság következő honlapján érhetők el további információk az Egyesült Királyság rendezetlen kilépésének a halászati tevékenységre gyakorolt hatásairól:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_hu